
UW WATERSCHAP

Gemeente Wageningen

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn

Telefoon (055) 527 29 11

E-Mail info@vallei-veluwe.nl

Website www.vallei-veluwe.nl

Memo

Datum 9 september 2024 Documentnummer
Afzender Nicole Bakkum Telefoonnummer 06-13 78 45 71
Afdeling Plannen en Projecten

Onderwerp Gebiedsontwikkeling Grebbedijk -Compensatie houtopstanden NNN en soorten

Aanleiding:

De gebiedsontwikkeling Grebbedijk bevindt zich aan het einde van de Planuitwerkingsfase. Het ruimtebeslag voor de dijkversterking en de gebiedsambities is bekend en op basis hiervan is onderzocht hoe dit ruimtebeslag en de functies raken aan de aanwezige houtopstanden, het Natuur Netwerk Nederland (NNN), Groene Ontwikkelzones (GO), Natura 2000 en Soortenbescherming.

Uit de onderzoeken blijkt dat houtopstanden, soorten, oppervlakte en leefgebieden geraakt worden door de gebiedsontwikkeling. Een deel kan gemitigeerd worden en een deel dient gecompenseerd te worden. Voor deze compensatie is gekeken naar kansrijke locaties in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied van de gebiedsontwikkeling Grebbedijk.

Deze memo beschrijft de compensatie locaties op het eigendom van gemeente Wageningen.

Doel van de memo

Onderbouwing van de wijze van compensatie, de compensatielocaties en te komen tot besluitvorming en het vastleggen van afspraken over de compensatie op de beschreven locaties.

Compensatie per categorie

Compensatie van bomen

In het voorjaar van 2024 zijn de bomen/ houtopstanden in het plangebied geïnventariseerd. Hierbij is gekeken welke bomen er als gevolg van de gebiedsontwikkeling geraakt worden en niet gespaard kunnen worden en welke derhalve gecompenseerd dienen te worden als gevolg van de dijkversterking en gebiedsontwikkeling.

Daarbij is het uitgangspunt om deze compensatie zo dicht mogelijk bij het plangebied te realiseren en dit zoveel mogelijk op één locatie te laten plaatsvinden zodat de waarden in de directe omgeving terug kunnen komen. De compensatielocatie voor de bomen en houtopstanden bevindt zich aan de noordkant van de 'Driehoek', op eigendom van de gemeente Wageningen. Deze Driehoek is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Grebbedijk waar natuurontwikkeling zal plaatsvinden en waar gestreefd wordt om de landschappelijke kwaliteit te verbeteren. De overgangszone van industrie naar natuur kan daarbij landschappelijk versterkt worden door de aanplant van bomen. Met de compensatie kan een mooie groene overgang van industriehaven naar een open uiterwaardengebied gerealiseerd worden. In de Driehoek zelf zal het leefgebied voor de kwartelkoning versterkt worden.

Op onderstaand kaartje is weergegeven waar welk type bos gerealiseerd kan worden.

Beplantingsplan

In het nieuwe ontwerp voor deze aanplantlocatie worden tussen de bestaande beplanting nieuwe boomvlakken aangelegd op het perceel. De herbepanting op het perceel wordt qua soortensamenstelling afgestemd op de oorspronkelijk aanwezige beplanting; els, schietwilg, populier, eik, berk, beuk, walnoot, kardinaalsmuts, gewone esdoorn en witte paardenkastanje. In het gebied is rekening gehouden met de hoogteligging van het terrein. Het terrein ligt in de uiterwaarden waardoor hier meer natte grond aanwezig is. Daarom zullen hier soorten van natte bodems worden geplant. Hiermee is zeker gesteld dat de bodem- en omgevingscondities voor de ontwikkeling van deze soorten geschikt is. Er is een advies voor aanplant opgesteld zoals in de tabel hieronder weergegeven. De exacte samenstelling van de beplanting zal in samenspraak met de gemeente Wageningen worden bepaald. Voor de herplant is daarbij het advies om te kiezen voor soorten die passen in het gebied en bijdragen aan de biodiversiteit.

Datum 9 september 2024

Onderwerp Grebbedijk-compensatie houtopstanden en Soorten

Pagina 4 van 10

Nummer op de kaart	Te ontwikkelen	Wetenschappelijk benaming	Nederlandse benaming	Plant afstand	Oppervlakte totaal (m ²)	Beheer/opmerkingen
1	houtwal	Fraxinus excelsior, Acer campestre, Quercus robur, salix alba	gewone es, veldesdoorn, zomereik, schietwilg	1,5 m rijbeplanting	3.100	onbeheerd
2	vochtig bos	Salix alba, Alnus glutinosa, Tilia x europea, Acer pseudoplatanus, Acer campestre	schietwilg, zwarte els, Hollandse linde, gewone esdoorn, veldesdoorn	1,5 x 1,5 wildverband	11.615	bos uitdunnen 1x in 7 jaar
3	struweel	Crataegus monogyna, Crataegus laevigata, Prunus spinoza, Viburnum opulus, Cornus sanguinea,	een- en tweestijlige meidoorn, sleedoorn, gelderse roos, rode kornoelje	1,5 x 1,5 wildverband	3.569	onbeheerd

In het rapport Boom- en Houtopstandentoets is beschreven welke bomen/houtopstanden gekapt moeten worden voor de dijkversterking en gebiedsontwikkeling Grebbedijk. Daarbij is ook vermeld om welke soort boom het gaat, wat de dikte en kwaliteit van de boom is en waar deze boom staat. Bij elkaar genomen geldt voor 1,6 ha een herbeplantingsplicht. Er is in het projectgebied naar (een) herbeplantingslocatie(s) gezocht. Het is vanuit het oogpunt van dijkveiligheid niet mogelijk om de bomencompensatie van de boomvlakken en solitair uit te voeren op alle locaties waar de bomen verwijderd worden. Daarom moet voor 1,6 ha aan oppervlak worden uitgeweken naar een andere compensatielocatie. Deze is in de nabijheid van het project zelf gezocht en kan in zijn geheel aan de noordkant van de Driehoek plaatsvinden.

Beheer en onderhoud compensatiebomen

De compensatie van de bomen komt voort uit de realisatie van de dijkversterking. De daarmee samenhangende inrichtingskosten en het beheer en onderhoud van deze bomen komen daarmee ten laste van de dijkversterking. Het waterschap zal met de gemeente Wageningen de afspraken hierover vastleggen op welke wijze het beheer en onderhoud geborgd zal worden.

Compensatie NNN/GNN

Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is geïnventariseerd welke oppervlakten en waarden door de realisatie geraakt worden en waar een tijdelijk of permanent verlies ontstaat. Dit staat beschreven in de NNN/GNN GO toets.

In deze toets zijn de mogelijke gevolgen van de geplande werkzaamheden op het GNN en de GO van provincie Gelderland, en op het NNN van provincie Utrecht beschreven.

Er is sprake van ruimtebeslag zowel in de aanlegfase als gebruiksfase op landschapstypen en natuur-beheertypen van het GNN. Dit is een aantasting van de kernkwaliteiten van het GNN. Compensatie van N12.02 kruiden- en faunarijck grasland is noodzakelijk. Het gaat in totaal om 3.75 ha dat gecompenseerd dient te worden. Deze compensatie kan grotendeels ingevuld worden op het nieuwe buitentalud van de dijk in eigendom van het waterschap. Zie de afbeelding voor de locatie waar op de dijk gecompenseerd gaat worden.

Afbeelding 8.1 Een overzicht van het compensatiegebied waar compensatie van N12.02 kruiden- en faunarijck grasland zal plaatsvinden

Er blijft dan echter nog een kleine restopgave van 1,17 ha voor compensatie van GNN, type N12.02 kruiden- en faunarijck grasland. Deze kan gerealiseerd worden op het perceel in eigendom van gemeente Wageningen dat ten westen ligt van de jachthaven en nu agrarisch verpacht wordt. Het totale perceel is groter en bestaat deels uit oobos, deels uit grasland. De compensatie komt op het gedeelte grasland.

Op de afbeelding hiernaast geeft het perceel weer en is met de blauwe lijn en het vlak weergegeven waar het gedeelte grasland is. Dit is in totaal ongeveer 2,2 ha groot. Hiervan zou dan een gedeelte voor NNN compensatie aangewezen kunnen worden.

Een aanwijzing als compensatie voor NNN/GNN vraagt geen beheereisen. Het beheer van kruiden- en faunarijck grasland is door BIJ12 uitgebreid beschreven in het beheeradvies N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland, BIJ12 en bestaat uit vrij extensief beweiden en soms uit hooien met eventueel na-weiden. Bij beweiden is de kans op een meer gevarieerde structuur groter dan bij maaien.

Compensatie Soorten

Voor een aantal soorten kan niet voorkomen worden dat deze tijdens de realisatie van de gebiedsontwikkeling verstoord worden. Compensatie is hiervoor noodzakelijk en dient in de directe nabijheid van de huidige verblijfplaatsen van deze soorten plaats te vinden. Hieronder wordt per soort beschreven welke locaties als kansrijk naar voren zijn gekomen.

Het verzoek is aan de gemeente om medewerking te verlenen aan het plaatsen van de voorgestelde nestkasten of palen om de compensatie voor deze soorten te kunnen borgen. De plaatsing dient plaats te vinden voordat de uitvoering van de gebiedsontwikkeling start en de nestkasten dienen de gehele uitvoeringsperiode te blijven staan. Het gaat in dit geval om de periode 2025-2030.

Realisatie, beheer en onderhoud

Uiteraard komen zowel plaatsingskosten als de kosten voor het beheer en onderhoud (schoonhouden van nestkasten of palen) voor rekening en verantwoordelijkheid van het project Grebbedijk. Hierover zullen de afspraken door het waterschap met de gemeente Wageningen vastgelegd worden in een overeenkomst. Dit geldt zowel voor de afspraken van het beheer en onderhoud gedurende de uitvoeringsperiode als ook het verwijderen na de uitvoeringsperiode.

1. Huismussen

Locatie 1: Marijkeweg 3.

Deze locatie betreft een gymzaal op de hoek bij een kruispunt op 800 meter ten noorden van de Rijnhaven. Hier plaatsen we graag één of enkele huismuskasten.

Locatie 2: Churchillweg 3

Dit betreft een voormalig bijenhuis. Aan de achterzijde van dit pand zit een grote overwoekerde tuin welke bijgehouden wordt door de bewoners van Churchillweg 1. Tegen de buitenmuur kunnen diverse nestkasten geplaatst worden volgens de gemeente. De achterkant van het perceel is niet te bereiken zonder toestemming van de bewoners of eigenaar.

Hier willen wij graag nestkasten plaatsen vanwege de zeer gunstige ligging voor huismussen. Er is hiervoor toestemming van gemeente nodig voor plaatsing en via de eigenaar communicatie met de bewoners voor betreding om in de tuin te komen.

Locatie 3: Haarweg 14

Dit betreft een woonboerderij dat op dit moment in gebruik is als opvanglocatie voor Oekraïeners. Wij plaatsen graag enkele kasten tegen de grote schuur aan.

Locatie 4: Nolenstraat 3

Dit is een oude schoollocatie waar nu een creatieve doelgroep in gevestigd zit. Dit pand is omringt door bosschages en grote bomen. Hierbij plaatsen we graag diverse kasten in de bomen op het terrein.

Locatie 5: Thorckpark:

Graag plaatsen wij een huismustil

(<https://vivarapro.nl/product/ht-mu-02-huismussentil-compleet/>)

in het Thorckpark. De exacte locatie zal met de gemeente worden bepaald zodat wordt voorkomen dat deze niet op een locatie staat waar evenementen worden gehouden. Als het kan, zal het aanleggen van een zandplekje (voor zandbaden) vanuit ecologie nog gewenst zijn.

2. Ooievaar

Evenals de huismussen, zullen ook meerdere ooievaarsnesten gecompenseerd moeten worden tijdens de realisatiefase van de gebiedsontwikkeling Grebbedijk. Voor de compensatie hebben wij een zoekgebied in het landelijk gebied van Wageningen en Rhenen.

Wij plaatsen graag twee tijdelijke ooievaarspalen langs het Nudepad en het fietspad tussen de Wageningse Afweg en de Nude, perceel kadastraal bekend gemeente Wageningen, G 1704 en G 2739.

Beheer en onderhoud

Het plaatsen en het beheer en onderhoud is daarbij de verantwoordelijkheid van het waterschap. Deze verantwoordelijkheid wordt vastgelegd in een overeenkomst. Daarbij zullen ook afspraken worden vastgelegd over het verwijderen van de palen.